

INDUSTRIENS UTREDNINGSGENSTITUT

Adress: Malmörgsgatan 8, 3 tr. - Postbox 16137 - Telefon: 23 57 90 (växel) - Postgirokonto: 191592

Industriens Utredningsinstitut ber härmed få överlämna ett kort meddelande rörande verksamheten under år 1947.

1. Skoutredningen. Utredningen om skoindustriens struktur är under tryckning och utkommer i bokhandeln i början av år 1948.
2. Utredningen om nya industriföretags uppkomst, tillväxt och dödlighet. Den preliminära bearbetningen av det inkomna materialet har avslutats. För närvarande pågår på vissa punkter kompletteringar av primärmaterialet, bl.a. i samband med studiebesök på olika industriorter och intervjuer med företagsgrundarna. Undersökningen beräknas vara i stort sett färdig hösten 1948.
3. Flykten från skogsbygden. Intensivundersökningen om arbetskraftsproblemen i Klarälvsdalens skogs- och industribygd har nu slutförts. Undersökningen syftar inte i första hand till att framlägga konkreta förslag rörande hur man skall bära sig åt för att lösa skogens arbetskraftsproblem, utan den vill försöka klarlägga de fakta och sammanhang, som ett reformarbete måste stödja sig på. - Undersökningen kommer inom den närmaste tiden att överlämnas till sättning och väntas bli publicerad under första halvåret 1948.
4. Utredningen om den norrländska skogsnäringens konjunkturkänslighet under mellankrigsperioden har sedan länge legat färdig inom institutet men kan på grund av de långa leveranstiderna hos tryckerierna inte utkomma i bokform förrän till våren.
5. Utlandsavdelningen. Ett 20-tal nya kontakter med enskilda och allmänna institutioner har upptagits. För att snabbare och säkrare kunna följa den ekonomiska utvecklingen i utlandet såsom den framgår av utredningar och rapporter och av den ekonomiska litteraturen över huvud, utsändes under våren en cirkulärskrivelse till ett 100-tal utländska institutioner och förläggare av sådana publikationer med uppmaning att hålla institutet underrättat om tillkomsten av ny litteratur etc.

Under året ha cirka 1 000 utländska broschyrer och småskrifter anskaffats för utlåning till industriföretagen.

Avdelningen har sammanställt följande rapporter förande ekonomiska förhållanden i vissa främmande länder:

Socialiserings- och reorganisationsplaner för industrien i Västeuropa.
Sovjetunionens industri.
Tullunionen mellan Belgien, Holland och Luxemburg.
Statistisk kvalitetskontroll.

Dessutom har avdelningen sammanställt en bibliografi över de senare årens utländska litteratur på det ekonomiska området.

I avsikt att i vidare företagskretsar sprida kännedom om de internationella prisrörelserna på de viktigare råvarorna har avdelningen låtit mångfaldiga en inledande översikt i en av Statens Priskontrollnämnd utarbetad "P.M. rörande prisläget i utlandet".

Under arbete äro för närvarande översikter av Belgiens och Frankrikes ekonomi.

Avdelningen har dessutom distribuerat följande material: ca 2 200 broschyrer, klipp, statistiska uppgifter m.m.; de amerikanska expertkommissionernas rapporter rörande den tyska industrien; kataloger över anskaffade broschyrer och småskrifter varannan månad; diverse informationsmaterial rörande svenska ekonomiska förhållanden till de utländska kontakterna i regel en gång i månaden.

6. Institutets sedvanliga sammanställning av vinster, utdelningar, skatter och löner inom större industriföretag, som i år gäller 1945 och 1946, har haft samma syfte som fjolårets och i allt väsentligt upplagts efter samma principer. Den har emellertid kompletterats med en undersökning dels om vinstutvecklingen år 1947, dels om likviditetens utveckling mellan år 1946 och 1947.

Tillsammans med vinstundersökningen har även publicerats en undersökning om investerings- och produktionsutvecklingen inom industrien sedan tiden före kriget.

7. I samband med produktionsutvecklingen har även studerats förändringarna i produktiviteten, d.v.s. produktionen per arbetstimme. Hittills har det endast varit möjligt att studera denna med ledning av uppgifterna i den officiella industristatistiken, vilket kan ge missvisande resultat. Institutet har emellertid sökt kontakt med olika företag och branschorganisationer i syfte att intressera dem för att själva lägga upp en produktivitetsstatistik.

8. Industriell månadsstatistik. Det sedan länge inom institutet bedrivna arbetet med att från olika håll insamla månadsuppgifter över den industriella produktionen, sysselsättningen m.m. har nu resulterat i en första översikt, som bl.a. via Industriförbundet utsänts till dess samtliga medlemmar. Avsikten var ursprungligen att översikten skulle utkomma månadsvis, men detta har med anledning av pappersransoneringen visat sig omöjligt att genomföra. Sammanställningen kommer nu sannolikt att utsändas en gång i kvartalet.
9. En rapport om Sveriges ekonomiska läge hösten 1947 har utarbetats på uppdrag av Svenska Arbetsgivareföreningen. Rapporten är avsedd att lämnas till företagsnämnderna och har tryckts i flera tusen ex. Det är meningen att en sådan rapport skall utarbetas en gång i kvartalet.
10. Institutets direktör har under början av året företagit en fyra månaders studieresa till Förenta Staterna, varunder han bl.a. gjort en rundresa till ett större antal industriföretag, besökt olika forskningsorganisationer samt haft kontakt med amerikanska ekonomer samt hållit föreläsningar vid Harvard University, Berkely University och North Western University, Chicago. Professor Svennilson har i en serie artiklar i Dagens Nyheter och en artikel i Ekonomisk Tidskrift behandlat sina intryck från resan.
11. Uppdrag. Professor Svennilson har utsetts till ordförande i den statliga elbranschutredningen och till svensk delegat för nordiskt samarbete. Professor Svennilson har även under året varit medlem av Sveriges Standardiseringskommission.
12. Till institutets sekreterare har utsetts sekreterare Herman Holm. Sekreterare Holm har även till årets slut förestått utlandsavdelningen. Från och med 1 januari 1948 återinträder emellertid sekreterare Thorelli i sin tjänst.

Fil.lic. Erik Ruist har utsetts till aktuarie vid institutet.

13. Föredrag.

Professor I. Svennilson:

Sveriges ekonomiska kris och dess följder.

Stabiliteten i den amerikanska konjunkturen.

Nordisk ekonomisk samverkan.

Skånes nationalekonomiska förening.

Lunds nationalekonomiska studentklubb samt av Industriens Upplysningstjänst anordnad kurs i Gävle

Nordiska interparlamentariska unionens arbetsutskott samt en av Sveriges Industriför-

Industriella planerings- och lokaliseringsfrågor.

Sveriges ekonomiska läge.

Fil.lic. E. Dahmén:

Den svenska försvarsfrågans ekonomiska bakgrund.

Sekreterare H. Holm:

Den brittiska handelspolitikens problem.

Socialekonomiska frågor.

Aktuarie E. Ruist:

Produktivitetmätning inom industrien.

Fil.kand. J. Wallander:

Skogsbygdsundersökningen.

Flykten från skogsbygden.

bund anordnad nordisk industrikonferens.

Av Industriens Upplysningstjänst anordnad kurs i Stockholm.

Av den militära studieverksamheten anordnad kurs i Stockholm.

Vid Kungl. krigshögskolan, Försvarsstaben samt på en försvarskongress i Storlien.

Utrikespolitiska institutet.

Tre dubbelföreläsningar vid Arbetsledareinstitutet.

Teknologföreningens sektion för industriell ekonomi och organisation.

Föredragning för den statliga kommittén rörande näringslivets lokalisering.

Nationalekonomiska föreningen i Uppsala.

Stockholm den 31 december 1947

INDUSTRIENS UTREDNINGSGENOMFÖRARE

Ingvar Svernison